

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

26/01/2020

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΕΦΗΒΕΙΑ

Η εφηβεία αποτελεί μία μεταβατική περίοδο στη ζωή του ανθρώπου, η οποία αρχίζει με το τέλος της παιδικής ηλικίας και οδηγεί στην ενηλικίωση. Κατά τη διάρκειά της, συντελούνται βιολογικές, σωματικές και ψυχολογικές **μεταβολές**, που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τη στάση του εφήβου απέναντι στον εαυτό του και στους άλλους, ενηλίκους και συνομηλίκους, καθώς και τις απόψεις και τις ιδέες του απέναντι σε αρχές και αξίες που επικρατούν στην κοινωνία όπου ζει. Επίσης, η εφηβεία είναι μία περίοδος **αναζήτησης ταυτότητας**, ατομικότητας, προσωπικών επιλογών και στάσης ζωής. Όμως, σήμερα οι αναζητήσεις αυτές γίνονται όλο και πιο δύσκολες λόγω των κοινωνικών συνθηκών, καθώς η ρευστότητα της σημερινής οικογενειακής δομής δημιουργεί αντιφάσεις και ασυνέχειες στον τρόπο με τον οποίο οι γονείς και τα παιδιά βιώνουν τους ρόλους τους.

Ο έφηβος έχει ανάγκη να του αναγνωρίζουν ελευθερία και **αυτονομία**. Χρειάζεται τον δικό του χώρο, ο οποίος συμβολίζει την ατομικότητα και τη διαφορετικότητά του. Οι προσωπικές επιλογές στο ντύσιμο, η διευθέτηση του προσωπικού χώρου και χρόνου, η επιλογή των φίλων, του τρόπου διασκέδασης, της ελευθερίας λόγου και πράξεων, η ανάληψη ορισμένων ευθυνών και η αναγνώριση από τους **γονείς** των ικανοτήτων του είναι τα στοιχεία που συντελούν στην απόκτηση ξεχωριστής αυτόνομης ταυτότητας και συνθέτουν την αλλαγή της σχέσης του παιδιού με τους γονείς του.

Ασφαλώς, όπως ο έφηβος βρίσκεται σε φάση αναζήτησης ταυτότητας, έτσι και ο γονιός βρίσκεται σε φάση αναζήτησης του γονεϊκού του ρόλου. Καθώς έρχεται αντιμέτωπος με πρωτόγνωρες συμπεριφορές και νέες ανάγκες, πολλές φορές δυσκολεύεται να βάλει όρια.

Η ταυτότητα του εφήβου δομείται γύρω από δύο βασικούς άξονες. Ο πρώτος αφορά την «ταυτότητα του φύλου», δηλαδή την αναγνώριση και την αποδοχή για τον εαυτό του των σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών που διακρίνουν το φύλο στο οποίο ανήκει βιολογικά. Ο δεύτερος άξονας αφορά την «κοινωνική ταυτότητα», δηλαδή τη διαμόρφωση της ιδεολογίας, των ηθικών αξιών, των κοινωνικών στάσεων και των επαγγελματικών επιλογών. Η κοινωνική ταυτότητα αναφέρεται στη θέση, στις ενέργειες και

στη λειτουργία του ατόμου ως μέλους της κοινωνίας. Αν σκεφθούμε, λοιπόν, τη σημασία των παραπάνω «ταυτοτήτων», θα καταλάβουμε τους λόγους για τους οποίους η εφηβεία θεωρείται πολύ σημαντική περίοδος της ζωής του ανθρώπου.

Προς το τέλος της εφηβείας ο έφηβος, έχοντας πλέον επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις του με τους γονείς και τ' αδέρφια του, έχοντας δοκιμαστεί στις σχέσεις του (σχέσεις βαθιάς φιλίας, **αντιπαλότητας**, εχθρότητας, αγάπης) με τους συνομηλίκους του, έχοντας υιοθετήσει ηθικές αξίες και ιδεολογικά πρότυπα, αισθάνεται ικανός να ενεργεί ως μέλος της κοινωνίας των ενηλίκων.

Γιοβαζολιάς, Γεώργιος, Γιώτσα
Συνεργασία εκπαιδευτικών και οικογένειας

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Ποια η σημασία της εφηβείας, σύμφωνα με το κείμενο; Να καταγραφούν τα επιχειρήματα που στηρίζουν αυτή την άποψη. (60 έως 80 λέξεις)

(Μονάδες 15)

A2. Να συντάξετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις/φράσεις του κειμένου με έντονη γραφή στον γραμματικό τύπο που βρίσκονται: **μεταβολές, αναζήτηση ταυτότητας, αυτονομία, γονείς, αντιπαλότητα.**

(Μονάδες 10)

B1. Να καταγράψετε τα δομικά μέρη και τον τρόπο ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου («Η ταυτότητα του εφήβου ... της ζωής του ανθρώπου») του κειμένου.

(Μονάδες 10)

B2. «Η ρευστότητα της σημερινής οικογενειακής δομής δημιουργεί αντιφάσεις και ασυνέχειες»: να εντοπίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να τη μετατρέψετε στην αντίθετη αιτιολογώντας την επιλογή του συντάκτη.

(Μονάδες 5)

B3. Να αιτιολογήσετε τη χρήση των σημείων στίξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:
«ταυτότητα του φύλου» → 4^η παράγραφος,
(σχέσεις βαθιάς φιλίας, αντιπαλότητας, εχθρότητας, αγάπης) → 5^η παράγραφος.

(Μονάδες 5)

B4. Ατομικότητας, ρευστότητα, ελευθερία, διαφορετικότητα, αποδοχή: με την αντίθετη καθεμιάς από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου να γράψετε μία πρόταση που να αναδεικνύει τη σημασία της.

(Μονάδες 5)

Γ. Σε μία ανοιχτή επιστολή στην εφημερίδα του σχολείου σας που απευθύνεται σε γονείς και εκπαιδευτικούς ως εκπρόσωπος της μαθητικής σας κοινότητας να αναφερθείτε στις αιτίες ύπαρξης του χάσματος γενεών και στους τρόπους με τους οποίους μπορούν να ξεπεραστούν τα προβλήματα και να βρεθεί μία δίοδος επικοινωνίας. (300-350 λέξεις)

(Μονάδες 50)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ:

ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ